

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

eБИЛТЕН

Удружење за комуналне делатности

IV
квартал

20
18.

октобар - децембар 2018.

УВОДНИК

Билтени удружења Привредне коморе Србије сектора пољопривреде, индустрије и услуга представљају тромесечне анализе економских трендова и актуелности у привреди.

Кроз билтене информишемо чланице коморског система, представнике пословне заједнице и стручне јавности о секторским и макроекономским темама, пословним и статистичким показатељима за водеће привредне гране, активностима удружења и услугама Привредне коморе Србије. Циљ је да подстакнемо представнике привреде да покретањем иницијатива усмерених на унапређење пословног амбијента утичу на креирање стабилних и одрживих услова пословања.

Очекујемо да коморски билтени допринесу бољој видљивости секторских информација, активности и подршке националне пословне асоцијације привреди, унапређењу конкурентности и јачању поверења у домаћи привредни амбијент и економију. Припремљене информације, вести и анализе објављене у билтенима креиране су у склопу заједничких активности јединственог коморског система и привреде Србије. У анализама су коришћени званични подаци домаћих и страних институција, објављени крајем сваког календарског тромесечја у години.

Сви претходно објављени билтени доступни су на сајту [Привредне коморе Србије](#).

Јелена Васић,
уредник

Далибор Јокнић,
секретар

Импресум: Билтен Привредне коморе Србије; Издавач: Привредна комора Србије, Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације, Ресавска 13-15, 11000 Београд, тел. (011) 3300-923, web: <http://www.pks.rs>, e-mail: analitika@pks.rs.

Уредник: Јелена Васић; Извршни уредник: Маја Вуковић; Редакција: Бојан Станић, Оливера Коминац, Далибор Јокнић, Бојан Филиповић, Ирена Дуканац, Дијана Михајловић-Монтиљо, Марко Ковачевић, Кристина Ђурић, Ана Стојановић; Лектура и коректура: Служба за информисање и односе са јавношћу ПКС; Дизајн: Марија Младеновић; Компјутерска обрада: Стеван Шормаз; Маркетинг: marketing@pks.rs.

Билтени ПКС се објављују тромесечно.

Напомена: Анализе у билтенима ПКС су ауторског карактера и не одражавају нужно став Привредне коморе Србије.

с 2019. Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације

Сва права су задржана. Ниједан део ове публикације не може бити репродукован нити смештен у систем за претраживање или трансмитован у било ком облику, електронски, механички, фотокопирањем, снимањем или на други начин, без претходне писмене дозволе издавача.

У овом броју

Активности Удружења за комуналне делатности	4
Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари Вести	
Регио инфо	10
Привредна активност у комуналним делатностима	11
Запосленост Зараде Стране директне инвестиције Спољна трговина	
Привредна активност - макроекономски осврт	14
У фокусу	17
Подршка привреди	21
Програми подршке пословању привреде Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа Едукација	
Методолошке напомене	21
Удружење за комуналне делатности	22
Контакт	23

Активности Удружења за комуналне делатности

Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације семинари

Конститутивна седница Групације за сакупљање, третман, одлагање и рециклажу отпада

Конститутивна седница Групације за сакупљање, третман, одлагање и рециклажу отпада одржана је 11. октобра 2018. године. На седници су присуствовали представници фирми „FNB“ д.о.о Београд; „Божиф и синови“; Удружење рециклера Србије; „Висан“ д.о.о; Сет рециклажа; ФК „Умка“; „Eco-recycling“ и „Greentech“ д.о.о. Дневни ред седнице биле су теме: верификација чланова Одбора Групације за сакупљање, третман, одлагање и рециклажу отпада, избор председника и заменика председника Групације за сакупљање, третман, одлагање и рециклажу отпада. На Седници је извршена верификација чланова Одбора Групације али је избор председника и заменика председника Групације одложен за следећу седницу.

Седница Одбора Удружења

Седница Одбора Удружења за комуналне делатности одржана је 18. октобра 2018. године. На Седници су били присутни представници ЈКП Градске пијаце Београд; ЈКП Београдски водовод и канализација; ЈКП Суботичке пијаце; ЈКП Димничар Београд; ЈКП Димничар Суботица; ЈКП Паркинг сервис Нови Сад; ЈКП Градска чистоћа Београд; ЈКП Погребно Суботица; ЈКП Наиссус Ниш; ЈКП ГСП Београд; ЈКП ГСП Нови Сад; ЈКП Ветерина Београд и ЈКП Шумадија Крагујевац. На дневном реду седнице био је избор председника Одбора Удружења за комуналне делатности. Како је дошло до промене директора у предузећу ЈКП „Градске пијаце“ Београд, која је делегирала директора на место председника Одбора Удружења, приступило се гласању за избор новог председника. За новог председника, једногласно је изабран такође директор ЈКП „Градске пијаце“ Београд.

Седница Одбора Групације водовода и канализације

Седница Одбора Групације водовода и канализације одржана је 15. новембра 2018. године у просторијама Белекспо центра. На седници су били присутни представници ЈКП Београдски водовод и канализација, ЈКП Водовод и канализација Крагујевац, ЈКП Водовод Пирот, ЈКП Водовод Лесковац, Водовод Ужице и ЈКП Наиссус Ниш. Дневни ред седнице било је информисање чланова о активностима Групације у претходном, периоду. Чланови Одбора су информисани о активностима Групације у току године.

Сајам Вода 2018 - међународни Сајам водоснабдевања

У београдском „Белекспо центру“ у периоду од 14. до 16. новембра 2018. године одржан је 10. Међународни сајам вода 2018. Организатор сајма било је Удружење за технологију воде и санитарно инжењерство уз подршку ПКС. У оквиру сајма одржан је Форум вода који је трајао три дана, колико и сајам, и на коме су се могла чути предавања о најактуелнијим темама из области водоснабдевања. Ово је сајам који на једном месту окупља произвођаче и дистрибутере опреме, уређаја и хемикалија, представнике научних институција, пројектантских фирми, водoprивредних предузећа, локалних самоуправа, јавних комуналних предузећа, министарстава као и финансијских институција које кроз донације и зајмове инвестирају новац у водoprивреду. Учесници су имали прилику да се боље упознају са проблемима и решењима за безбедно снабдевање водом за пиће, изазовима и притисцима урбанизације, плановима за безбедност воде, искуствима на унапређењу рада система, као и програмима подршке модернизацији комуналних водних услуга. Дискутовало се и о актуелном стању и основним проблемима у области снабдевања водом за пиће, одвођења и пречишћавања отпадних вода, као и оквирним техничким аспектима сектора вода. Законодавни и институционални оквир за комуналне делатности

снабдевања водом за пиће и санитације у нашој средини још увек није заокружен. Посебно важан изазов представља доношење тарифне политике и одређивање цена услуга водовода и канализације, уз доследно спровођење економских принципа дефинисаних Оквирном директивом за воде. Форум је омогућио да се стручна јавност упозна са активностима у оквиру друге фазе Дунавског програма за воде који спроводе Светска банка, Подунавско удружење предузећа водовода - IAWD, Немачка организација за међународну сарадњу - ГИЗ, у сарадњи са регионалним асоцијацијама. На сајму је више од 100 компанија имало своје штандове, велики број стручњака из области водопривреде одржао је предавања, такође, велики број заинтересованих посетилаца обишао је сајам и присуствовао презентацијама у оквиру Форума Вода, што говори о заинтересованости стручне јавности о манифестацији. Привредна комора Србије је на сајму имала штанд који је био посећен од стране бројних представника јавно комуналних предузећа али и осталих посетиоца који су обишли сајам.

Вести

Светозар Милетић добија резервоар и црпну станицу до краја 2018. године

Радови на изградњи резервоара и црпне станице у месту Светозар Милетић, који се финансирају заједничким средствима Управе за капитална улагања АП Војводине и Града Сомбора, треба да се окончају крајем 2018. године. Како преноси сајт Водоканал, изградњом овог капиталног објекта стећи ће се сви неопходни услови да се ово насељено место почне снабдевати водом са ЦСВ Јарош Сомбор.

Пирот почео изградњу црпне станице Бериловац

Јавно предузеће Водовод и канализација и Град Пирот почели су реализацију веома важне инвестиције вредне 1,5 млн УСД на црпној станици Бериловац, чијом изградњом се решава проблем са мутношћом воде у случају већих падавина.

Међународни сајам технологија за прераду воде „Watrex Expo 2019“ 20 – 22. март 2019. - Каиро, Египат

АТФ – „Al Awael International Trade Fairs“ позива на учешће на 4. Међународну конференцију и Сајам технологија за прераду воде који се одржавају у периоду од 20. до 22. марта 2019. године у Каиру, Египат. АТФ је компанија задужена за организовање међународних сајмова. Циљ им је да постану водећа и јединствена компанија у свету у организацији сајмова и изложби, а дизајнирани су као идеална платформа за стране, регионалне и локалне компаније које желе да покрену или унапреде пословање на Блиском истоку. Сајам представља јединствени догађај како у Египту, тако и у Африци и на Блиском истоку приказујући најновије технологије у сектору водопривреде. Заинтересоване стране широм света које желе да поделе своје пословне могућности, да истражују иновативна водна решења и шире мрежу добављача, добијају идеалну прилику повезивања са динамичним екосистемом египатске водопривреде.

Батајница и Угриновци добијају нова гробља

Проблем мањка гробних места у Батајници коначно би требало да буде решен. Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда расписала је тендер за изградњу гробља које ће се простирати на парцели површине око 115 хиљада м². Рок за изградњу је 240 дана од потписивања уговора, а тендер би требало да буде расписан крајем новембра 2018. године. Планирано је да осим места за сахрањивање буду изграђене и приступне саобраћајнице, паркинг за посетиоце као и објекти који ће се наћи у функцији гробља. Површине за сахрањивање заузимаће око 50 одсто од укупног дела парцеле, а биће направљени и гробови за полагање урне као и „Врт сећања“, капеле и православни храм са црквеним домом. Трг за испраћај планирано је да буде ширине 5 м, а број приступних стаза три. На површини од 2 ха налазиће се по једна чесма, а биће направљене и зелене површине са пунктовима за одмор на којима ће бити постављене клупе и пратећи мобилијар. На батајничком гробљу не постоји ниједно слободно гробно место, годинама уназад. Мештани су били принуђени

да своје најмилије, који су у међувремену преминули, сахрањују на градским гробљима која су удаљена и по 20 km од Батајнице. Иначе, локално гробље у Батајници није у надлежности ЈКП Погребне услуге, већ општине Земун. И у насељу Угриновци градиће се гробље на површини од 25 хиљада m². У оквиру парцеле гробља планиране су површине за сахрањивање, али и изградња свих приступних саобраћајница. На зеленим површинама биће направљени пунктови за одмор који ће бити опремљени адекватним мобилијаром.

Сваки становник Србије дневно направи килограм отпада

Сваки становник Србије дневно направи око килограм отпада. Тренутно се у 44 локалне самоуправе у Србији спроводи такозвана примарна сепарација, а директор Агенције за заштиту животне средине каже да се размишља о увођењу новог система, познатог као депозитни систем. Грађани могу да амбалажу коју искористе однесу натраг у супермаркет или где год буду инсталирани уређаји, и да добију повратни новац. Према његовим речима, на тај начин ће се мотивисати „готово све категорије друштва да одговорно управљају амбалажом“. На тај начин се избегава да амбалажа заврши на депонији, или што је још горе, у природи, већ натраг у систему. Грађани који враћају амбалажу добијају средства, рециклажна индустрија сировину, а животна средина остаје чистија и здравија.

За ЈКП Лисје 230 млн РСД у 2019. години

За реализацију Програма инвестиционих активности и услуга из делатности, за 2019. годину ЈКП Лисје Нови Сад ће из градске касе добити 230 млн РСД, што је за око 30 млн више него у 2018. години. За капиталне субвенције, односно доградњу и надоградњу са реконструкцијом пословног објекта предвиђено је 50 млн РСД, док је за услуге из делатности предузећа - одржавање зеленила и објеката на гробљима, намењено 180 млн РСД. Наредне године планирана је изградња пословног објекта на Градском гробљу, односно доградња и надградња, (П+1), као и реконструкција приземног дела постојећег објекта. На тај начин све службе ЈКП Лисја налазиће се на једном месту, што би требало да смањи трошкове предузећа, односно закупа, струје, телефона, горива и сл. Осим тога, странке ће моћи да на једном месту обаве све послове у вези с сахрањивањем. Од укупно 180 млн РСД, колико би Лисје требало да добије наредне године за услуге из делатности, 30 млн РСД је за одржавање објеката на Градском, али и осталим гробљима које поменуто комунално предузеће уређује и одржава. Преостали износ у висини од 150 млн РСД предвиђено је за одржавање зеленила на гробљима у граду и приградским насељима.

ЈКП у Београду траже корекцију цена у 2019. години

Захтев за промену цене услуга и радова, осим Водовода и канализације, градоначелнику Београда поднело је и ЈКП Зеленило Београд, и то за повећање од 5 одсто. На истом списку је и ЈП Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда, која жели промену цена због више ангажованих радника. Уколико градоначелник Београда да сагласност на захтев ЈКП Београдски водовод и канализација да се цена воде и одвођења отпадних вода повећа за 11 одсто за све категорије потрошача, већ од 1. фебруара рачуни Инфостана би, у просеку, могли бити увећани за око 150 РСД. Цена воде и одвођења отпадних вода није коригована од 1. августа 2016. године наводи се у захтеву који је ЈКП Београдски водовод и канализација упутило градској управи. Захтев за промену ценовника поднело је и Зеленило, у којем је тражено повећање од 5 одсто које се односи на израду ивичњака, бетонских подлога и застора. Као разлог за тражено увећање, Зеленило у захтеву наводи да су повећане набавне цене материјала. Такође, ценовник је допуњен позицијама радова и услуга за којима се јавила потреба због нових група радова и технологија, наведено је у захтеву Зеленила.

За све додатне информације о пословању у земљи и иностранству, контакте са потенцијалним пословним партнерима, учешће на сајмовима и изложбама, учешће у активностима ПКС контактирајте **Удружење за комуналне делатности ПКС** путем телефона **011 / 33 00 973** или нам пишите на имејл: kom@pks.rs.

Платформа сарадње науке и привреде

Привредна комора Србије представља спону између науке и привреде, подстичући и подржавајући успостављање сарадње и комуникацију између привредника који разумеју значај науке, и научника и професора који разумеју бизнис. У циљу даљег промовисања сарадње приватног и истраживачког сектора и рада Савета за сарадњу науке и привреде, Служба за иновације Привредне коморе Србије развила је **online платформу** „www.nip.rs“.

Циљ је подстаћи привредна друштва и научно-истраживачке организације да се укључе у заједничке научно-истраживачке и развојне пројекте ради стварања нових комерцијално примењивих производа и услуга, решавања текућих проблема и задатака, као и увођења иновативних технологија у раној фази које могу имати значај за њихов будући развој и тржишни потенцијал.

Платформа повезује кориснике различитих услуга које истраживачке институције могу да понуде привредним друштвима, обезбеђујући комуникацију са финансијским актерима преко пословних инкубатора, научних и технолошких паркова и центара за трансфер технологије. Повезивање свих релевантних интересних група на једној централизованог локацији ће обезбедити представљање могућности за сарадњу са свим интересним групама, што ће несумњиво довести до нових пословних подухвата, стварања spin-off или start up компанија. ПЕРФОРМ пројекат Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), који спроводи Helvetas Swiss Intercooperation и Универзитет у Фрибургу, подржао је Привредну комору Србије у развоју ове платформе.

За додатне информације контактирајте **Службу за иновације ПКС** путем телефона **011 / 41 49 430** или нам пишите на имејл: inovacije@pks.rs.

Усвојена иницијатива за измену Закона о улагањима

Центар за подршку инвестицијама и ЈПП Привредне коморе Србије је у току 2017. године покренуо иницијативу за измену Закона о улагањима („Сл. гласник РС“, број 89/15) и пратеће уредбе, а која је **усвојена и имплементирана у изменама Закона о улагањима** („Сл. гласник РС“, број 95/18) у децембру 2018. године.

Члан 14. Закона је измењен на начин да је сада проширено право које су раније имали само страни улагачи и на домаће улагаче. **Сада сви улагачи могу да увозе опрему која представља улог у смислу овог закона, без плаћања царине и других увозних дажбина.** Ово ослобођење важи за увоз опреме која представља улог у смислу овог закона, осим путничких моторних возила и аутомата за забаву и игре на срећу, под условом да је опрема коју улагач увози у складу са прописима којима се уређују здравље и безбедност грађана и заштита животне средине.

Наведена измена уједно представља и једну од најзначајнијих измена за домаћа привредна друштва, будући да могу увозити неопходну опрему за улагање у смислу овог закона, без плаћања царина без обзира на то из које се државе увоз врши и да ли је са том државом потписан споразум о слободној трговини.

За стране инвеститоре ова олакшица је значајна како би се избегле царинске баријере приликом пресељења производње из иностранства у Републику Србију, али истовремено и за домаће инвеститоре ова мера представља додатни подстрек и олакшицу за инвестирање. Наиме, према доступним подацима Републичког завода за статистику скоро једна трећина увоза средстава за рад врши се из држава са којима Република Србија

нема потписан споразум о слободној трговини. Увоз ове опреме до сада није био ослобођен царинских и других дажбина уколико је улагач било домаће друштво.

Пре последњих измена Закона о улагањима поступак ослобођења је био детаљније уређен за стране инвеститоре Уредбом о условима, начину и поступку ослобођења од царине на увоз опреме („Сл. Гласник РС број 48/18) која је на снази од 30. јуна 2018. године. Имајући у виду да је Закон измењен у децембру 2018. године очекује се и измена наведене Уредбе која би ближе уредила ослобођење и за домаће инвеститоре. **Тек након измена ове уредбе моћи ће и да се примени измена Закона на домаће инвеститоре, под условима које ова уредба буде прописивала.**

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона **011 / 41 49 444** или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Регио инфо

Постројење за отпадне воде на Златибору

Током децембра 2018. године завршени су земљани и бетонски радови на изградњи Постројења за пречишћавање отпадних вода на Златибору. Набављено је преко 90 одсто опреме и за пролеће 2019. године планиран је завршетак грађевинских радова, монтажа опреме, као и пуштање постројења у пробни рад. Постројење испуњава све европске стандарде, а реализацијом овог пројекта Чајетина ће постати једна од првих еколошких општина у Србији.

На Великом православном гробљу отворена је сала за даће

У Сомбору је на Великом православном гробљу отворена сала за даће чија је укупна вредност инвестиције око 13 млн РСД, од којих је град Сомбор, као инвеститор, финансирао 5 млн РСД. У склопу објекта налази се сала за даће капацитета 140 седећих места са комплетно припадајућом кухињом и магацинским простором, као и два пословна простора намењена за продавницу погребне опреме и цвећару. С обзиром на то да је ово највеће гробље, одлучено је да се овде направи сала а радници се труде да пруже максимално квалитетне услуге. Већ идуће године планирају нове инвестиције, рекао је директор ЈКП Простор и додао да је циљ да се грађанима што више олакша у тешким тренуцима.

Окончани радови на ревитализацији дела Великог бачког канала

Радови на ревитализацији 11,6 km Великог бачког канала, од Малог Стапара до Сомбора, вредни око 109 млн РСД су окончани. Овим радовима, пропусна моћ канала готово је удвостручена, са 18 m³/s на 35 m³/s, што представља део шире стратегије снабдевања Бачке водом из Дунава код Бездана. На овај начин ће се омогућити снабдевање водом, односно развој пројектованих регионалних подсистема за наводњавање који захватају воду из канала Врбас – Бездан, речено је од стране представника ЈВП „Воде Војводине“. Како је наведено, из канала је извађено око 155 хиљада m³ наноса, уређена је обала канала разастирањем целог ископаног материјала по околном терену, изграђени су цеваста пропуси на местима улива мелиоративних канала, а изграђена је и нова радно – инспекциона стаза ископом од око 153 хиљаде m³ и насипом од 21 хиљаде m³ земљаног материјала. Поред сигурног снабдевања свих корисника водом, циљ ових радова је и ефикасно одводњавање пољопривредног земљишта у време одбране од унутрашњих вода. Деоница канала је уређена и погодна за рекреативне активности грађана, шетњу и спортски риболов.

Привредна активност у комуналним делатностима

Запосленост

У трећем кварталу 2018. године од укупног броја запослених 79,2 одсто је запослено у правним лицима, 17,2 одсто представљају предузетници, лица запослена код њих и лица која самостално обављају делатност, а 3,6 одсто представљају регистровани индивидуални пољопривредници. У односу на трећи квартал 2017. године број запослених у правним лицима порастао је за 3,2 одсто, број предузетника, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност повећан је за 6,7 одсто, док је број регистрованих индивидуалних пољопривредника смањен за 8,2 одсто.

Број запослених у делатностима скупљања, пречишћавања воде, уклањања отпадних вода, третману и управљању отпадом, услугама одржавања објеката и околине, у правним лицима и код предузетника, квартални подаци 2017. и 2018. године

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Регистрована запосленост, према делатностима КД(2010), у трећем кварталу 2017. и 2018. године

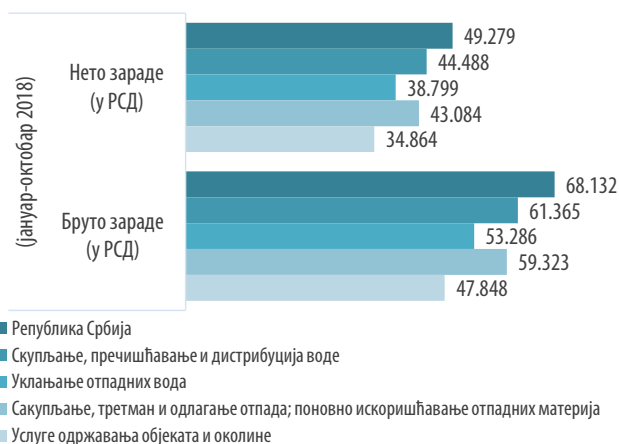
	Број запослених		Индекс	Учешће у укупној запослености, у %	
	Q3 2017.	Q3 2018.	Q3 2018/ Q3 2017.	Q3 2017.	Q3 2018.
Република Србија	1.993.112	2.069.276	103,8	100,0	100,0
Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде	16.296	15.625	95,9	0,8	0,8
Уклањање отпадних вода	811	779	96,1	0,0	0,0
Сакупљање, третман и одлагање отпада; поновно искоришћавање отпадних материја	17.873	18.086	101,2	0,9	0,9
Санација, рекултивација и друге услуге у области управљања отпадом	44	45	102,3	0,0	0,0
Услуге одржавања објеката и околине	18.362	18.921	103,0	0,9	0,9
УКУПНО	53.386	53.456	100,1	2,7	2,6

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Зараде

У периоду јануар-октобар 2018. године, просечна зарада исплаћена у Републици Србији износила је 68.132 динара и номинално је већа за 5,9 одсто од просечне зараде исплаћене у истом периоду 2017. године, док је реално била већа за 3,8 одсто.

Зараде, јануар-октобар 2018. (у динарима)

Извор: РЗС.

Зараде (нето и бруто), према делатностима КД(2010), у периоду јануар-октобар 2017. и 2018. године

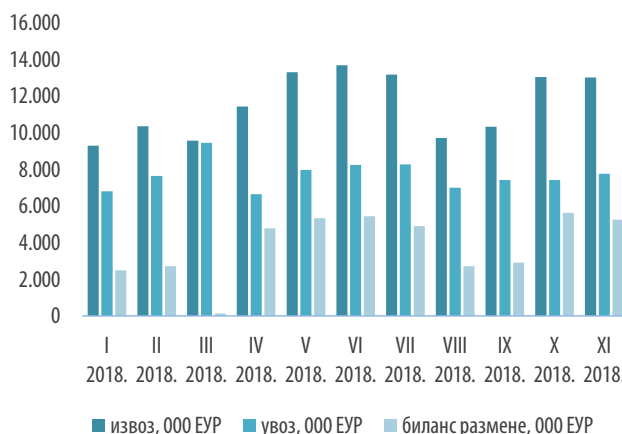
	Зараде (бруто)			Зараде без пореза и доприноса (нето)		
	Вредност, у РСД		Номинални индекс	Вредност, у РСД		Номинални индекс
	I-X 2017.	I-X 2018.	I-X 2018/ I-X 2017.	I-X 2017.	I-X 2018.	I-X 2018/ I-X 2017.
Република Србија	64.331	68.132	105,9	46.317	49.279	106,4
Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде	58.382	61.365	105,1	42.087	44.488	105,7
Уклањање отпадних вода	52.383	53.286	101,7	37.846	38.799	102,5
Сакупљање, третман и одлагање отпада; поновно искоришћавање отпадних материја	55.251	59.323	107,4	39.823	43.084	108,2
Санација, рекултивација и друге услуге у области управљања отпадом	50.147	61.731	123,1	36.323	44.171	121,6
Услуге одржавања објеката и околине	45.298	47.848	105,6	32.761	34.864	106,4

Извор: РЗС.

Спољна трговина

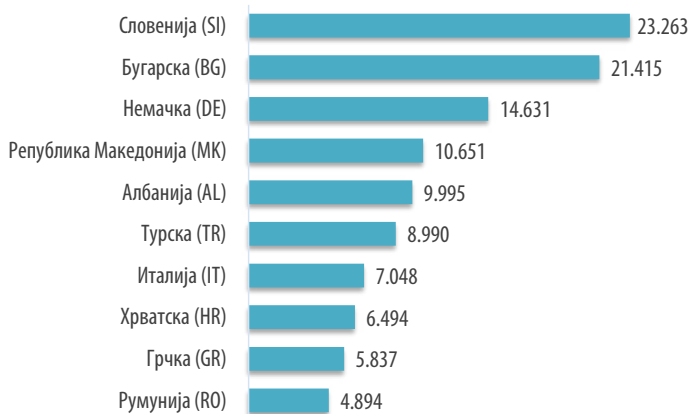
Према подацима РЗС, у првих једанаест месеци 2018. године, извоз отпада (делатност сакупљања, третмана и одлагања отпада) износио је 127,0 млн евра, што чини 0,8 одсто укупног извоза Републике Србије. У односу на исти период 2017. године, забележен је пад од 7,7 одсто. У истом периоду, увоз је достигао 84,7 млн евра (мг раст од 2,4 одсто), што чини 0,4 одсто укупног увоза. Остварени суфицит износио је 42,3 млн евра.

Спољнотрговинска размена отпада, месечни подаци (у хиљадама евра)

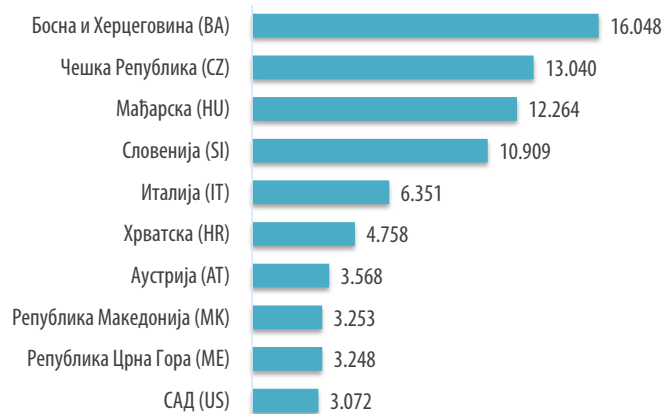
Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Извоз отпада, по земљама, јануар-новембар 2018. (у хиљадама евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Увоз отпада, по земљама, јануар-новембар 2018. (у хиљадама евра)

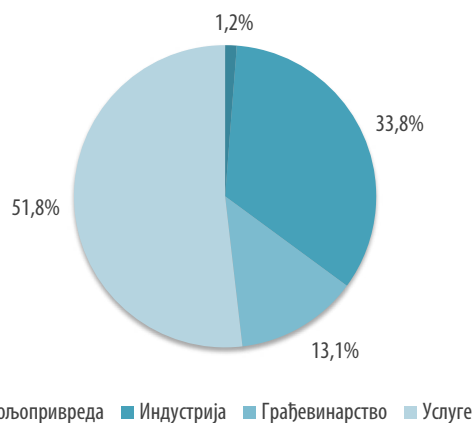

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Стране директне инвестиције

Према подацима Народне банке Србије, у прва три квартала 2018. године, укупан нето прилив СДИ у Републику Србију, по основу улагања нерезидената, износио је око две милијарде евра, а у привредним гранама које обухвата Удружење за приватно обезбеђење и остале услужне делатности, остварен је нето прилив СДИ, по основу улагања нерезидената, од 2,0 млн евра и то преваходно у области коцкања, клађења, спортских, забавних и рекреативних делатности (1,4 млн евра).

Структура нето прилива СДИ, по основу улагања нерезидената, Q1-Q3 2018. године (у %)

Извор: НБС (у складу са „Приручником за израду платног биланса и међународне инвестиционе позиције бр. 6, ММФ“).

Привредна активност - макроекономски осврт

Привреду Србије је у 2018. години карактерисала релативна макроекономска стабилност у погледу ниске и предвидиве инфлације, благог суфицита у области јавних финансија и последично опадајућег нивоа јавног дуга, уз стабилност финансијског система и пораст запослености. Главни извори раста у прошлој години су били пораст инвестиционе и личне потрошње, као и позитивна привредна ситуација у земљама Европске уније, главним спољнотрговинским партнерима. Основу за одржавање и даље убрзање привредне активности треба да омогући наставак структурних реформи, као и повећање производне активности у извозно оријентисаним привредним делатностима, посебно оним које носе већу додатну вредност.

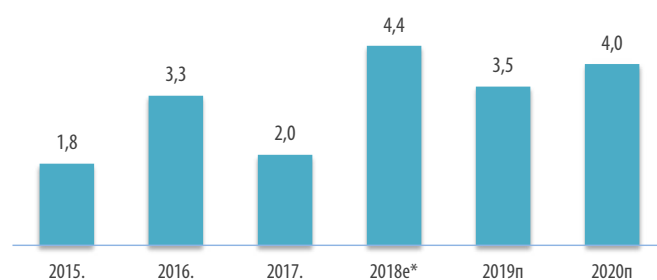
Према процени Републичког завода за статистику, привредна активност Србије мерена **стопом реалног раста бруто домаћег производа** у 2018. години износи 4,4 одсто, у односу на иницијално планираних 3,5 одсто. Процењено је да су **бруто инвестиције у основна средства** у 2018. години, у поређењу са претходном годином, оствариле реални раст од 9,1 одсто, а **пољопривредна производња** је остварила раст физичког обима од 16,3 одсто.

У 2019. години се очекује да стопа раста бруто домаћег производа буде 3,5 одсто, а са овом проценом се слаже и Међународни монетарни фонд као и друге релевантне међународне институције које прате економске перформансе по земљама. Међу бројним ризицима, који могу негативно утицати на пројекцију, издвајају се: пораст цене енергената и каматних стопа, интензивирање протекционистичких мера у међународној трговини, успоравање привредне активности у земљама кључним спољнотрговинским партнерима, политичке тензије и успоравање процеса евроинтеграција региона, као и неповољни климатски услови посебно у току пролећних и летњих месеци.

Укупна **индустријска производња** је повећана за 1,3 одсто у 2018. години у односу на 2017. годину. У сектору прерађивачке индустрије остварен је раст од 1,9 одсто, док је сектор снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација порастао 1,2 одсто. Са друге стране, сектор рударства је забележио пад од 4,8 одсто.

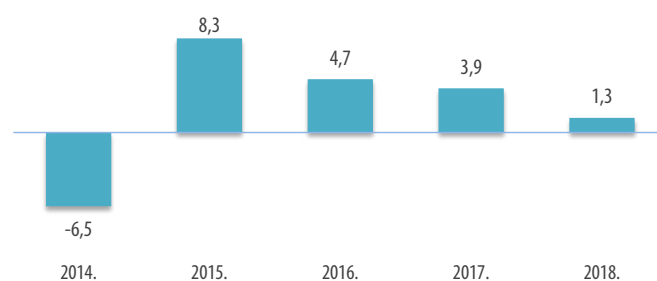
Народна банка Србије наставила је да подржава привредну активност у земљи одржавањем релативно ниске референтне каматне стопе која тренутно износи 3,0 одсто. Према процени аналитичара, на актуелну монетарну политику НБС утицали су ниски инфлаторни притисци и експанзивна монетарна политика Европске

Реални раст БДП (у %)

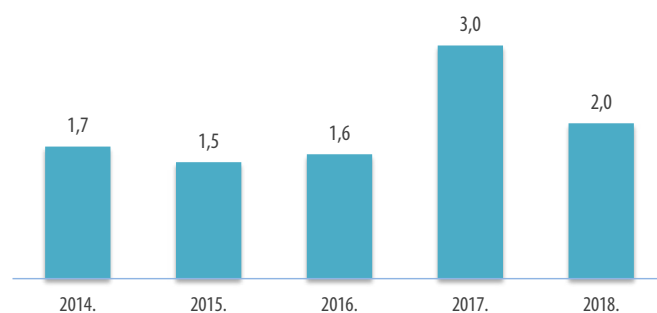
Извор: РЗС, МФ (Фискална стратегија за 2019. годину са пројекцијама за 2020. и 2021. годину).
(*Процена РЗС)

Индустријска производња (у %)

Извор: РЗС.

Потрошачке цене (у % у односу на исти месец претходне године)

Извор: РЗС.

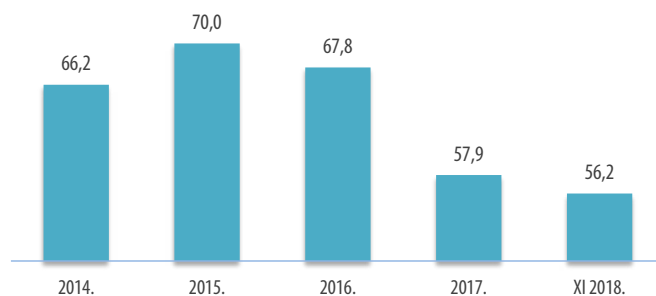
централне банке (референтна каматна стопа у еврозони се одржава на нули). **Међугодишња инфлација** је у децембру износила 2,0 одсто и у оквиру је циља Народне банке Србије који износи 3,0 одсто $\pm$ 1,5 процентних поена, а у 2019. години се очекује да буде 2,3 одсто. Већина аналитичара сматра да у наредном периоду не би требало да дође до даљег смањења референтне каматне стопе, уз могућност благог пораста јер се очекује пораст инфлаторног притиска, као и евентуална промена у монетарној политици Европске централне банке.

Мере фискалне консолидације су оствариле позитиван резултат, изнад првобитне процене Међународног монетарног фонда. Према подацима Министарства финансија, у периоду јануар-октобар 2018. године остварен је **суфицит републичког буџета** у износу од 61,1 млрд динара. Наплаћени су приходи у износу од 973,5 млрд динара, док су расходи износили 912,3 млрд динара. Последично, јавни дуг је током 2018. године наставио да опада у односу на бруто домаћи производ и на крају новембра је износио 56,2 процената у поређењу са 57,9 одсто на крају 2017. године. Процењено је да је буџет у 2018. години био у суфициту 0,6 одсто БДП, а да се у 2019. години очекује благ дефицит од 0,5 одсто.

На позитивне макроекономске трендове реаговале су и агенције за оцену кредитног рејтинга које су током 2018. године потврдиле рејтинг Србије. Standard and Poor`s је проценио кредитни рејтинг на „BB“ са позитивним изгледом да у наредној години дође до унапређења. Агенција сматра да би наставак снажног раста, даље смањење јавног дуга и задржавање дефицита платног биланса у одрживим оквирима могли резултирати повећањем кредитног рејтинга Србије у наредном периоду. Fitch Ratings је потврдио кредитни рејтинг на „BB“ са стабилним изгледом, док агенција Moody`s у протеклој години није процењивала кредитни рејтинг Србије, па се он налази на нивоу из 2017. године, односно „Вa3“ са стабилним изгледом. Србија се значајно приближила инвестиционом нивоу кредитног рејтинга са циљем да се то оствари у средњем року. Агенције наводе као основу за даље унапређење кредитног рејтинга, очување макроекономске стабилности и резултата фискалне консолидације, структурне реформе (јавна предузећа, пореска управа, просвета и здравство), као и наставак процеса евроинтеграција.

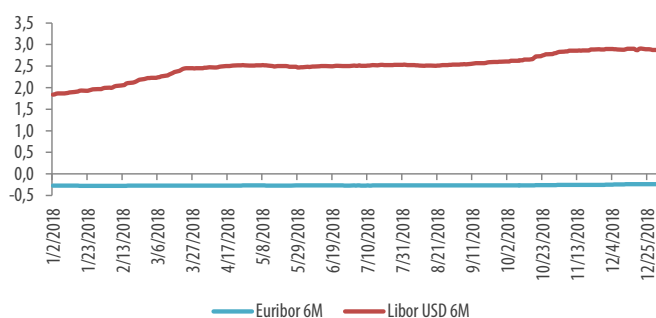
Србија је наставила регионално лидерство у привлачењу **страних директних инвестиција**, које су у 2017. години износиле 2,4 млрд евра, док су у 2018. години надмашиле пројекцију и према прелиминарним подацима Народне банке Србије износе 3,0 млрд евра. У периоду јануар-новембар 2018. године покривеност текућег дефицита страним директним инвестицијама износи 120,5 одсто. Прилив по основу страних директних инвестиција у 2019. години се очекује да буде око 2,6 млрд евра (5,7 одсто БДП) и требало би да буде више него довољно за покривање дефицита текућег рачуна платног биланса.

Јавни дуг Србије (централни ниво државе, у % БДП)

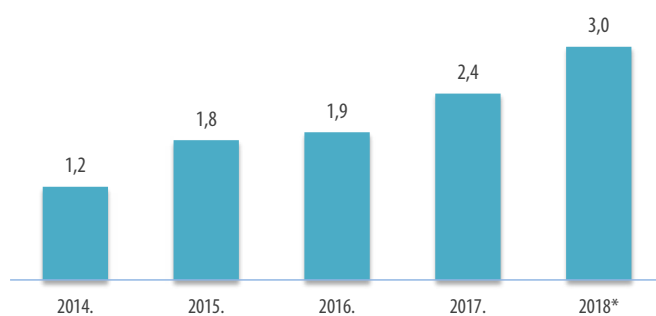
Извор: Министарство финансија.

Кретање каматних стопа у 2018. години

Извор: Bloomberg L.P.

Нето СДИ (у млрд евра)

Извор: НБС.
(*Прелиминарни подаци НБС)

Укупна **спољнотрговинска робна размена** Србије у 2018. години износила је 38,2 млрд евра што представља раст од 10,9 одсто у односу на прошлу годину. Извезено је робе у вредности од 16,3 млрд евра, што представља повећање од 8,1 одсто, док је увоз робе износио 21,9 млрд евра, што представља повећање од 13,0 одсто. Дефицит спољнотрговинске робне размене износи 5,6 млрд евра, чиме је покривеност увоза извозом опала на 74,3 одсто у односу на 77,5 одсто колико је покривеност износила прошле године. Пораст дефицита је последица релативно јаког динара у односу на кључне валуте, као и чињеница да привредни раст у значајној мери зависи од увоза материјала и производа за потребе инвестиционе активности и потрошње као компоненти бруто домаћег производа.

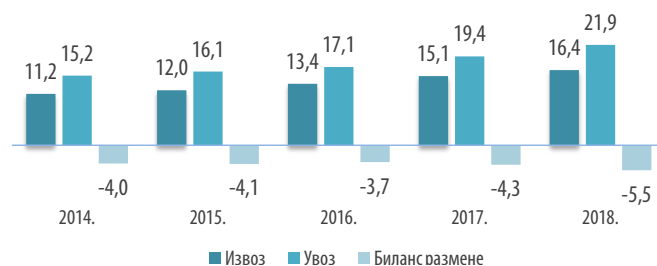
Значајан допринос одржавању релативно ниског дефицита текућег рачуна платног биланса даје **суфицит у трговини услугама** који је у првих десет месеци 2018. године износио 901,2 млн евра, у односу на 785,2 млн евра из истог периода прошле године (раст 14,8 одсто). **Дефицит текућег рачуна платног биланса** је према процени Народне банке Србије у 2018. години износио 5,2 одсто бруто домаћег производа, уз очекивање да се у 2019. години смањи на 5,0 одсто и остане на том нивоу у средњем року.

Према Анкети о радној снази, у трећем кварталу 2018. године број запослених износио је 2,9 милиона, а број незапослених 371,8 хиљада. **Стопа запослености** популације старости 15 и више година износила је 49,2 одсто, а **стопа незапослености** 11,3 одсто (у првом кварталу износила је 14,8 одсто, у другом 11,9 одсто). **Просечна бруто зарада** исплаћена у октобру 2018. године износила је 69.012 динара, док је **просечна нето зарада** износила 49.901 динара. У односу на исти месец претходне године, бруто зарада је реално већа за 5,2 одсто, док је нето зарада већа за 5,7 одсто.

Према подацима Народне банке Србије, међугодишња стопа раста кредитне активности у Србији је у новембру 2018. године износила 8,0 одсто (од тога становништву су већи за 12,2 одсто, а привреди 4,8 одсто). По искључењу ефекта отписа и продаје ненаплативих кредита (НПЛ), укупни кредити већи су за 11,8 одсто међугодишње, од чега кредити привреди за 11,0 одсто, а становништву за 13,4 одсто. Стабилност банкарског сектора у Србији је очувана и додатно ојачана, захваљујући мерама Народне банке Србије, а смањен је удео проблематичних кредита у укупним кредитима за 6,1 одсто (новембар 2018).

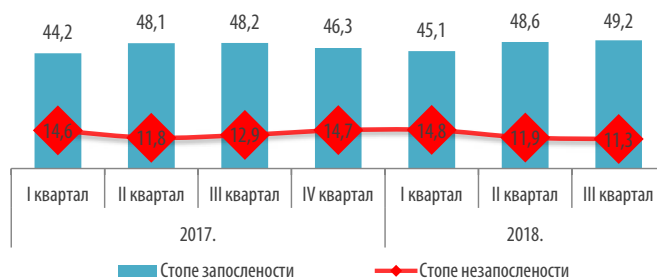
Динар, као национална валута, је у 2018. години чврсто задржао своју вредност у односу на евро чиме је постао једна од најстабилнијих валута у свету. Просечан **девизни курс** је износио 118,2716 динара за један евро, односно 100,2784 динара за један амерички долар. Народна банка наставља политику интервенција на девизном тржишту како би спречила веће дневне осцилације националне валуте.

Спољнотрговинска робна размена (у млрд евра)

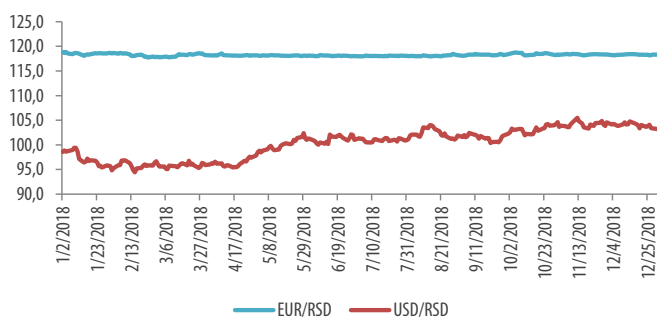
Извор: РЗС.

Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више година, према Анкети о радној снази (у %)

Извор: РЗС.

Кретање девизних курса у 2018. години

Извор: Bloomberg L.P.

У фокусу

Међународни сајам енергетике и Међународни сајам заштите животне средине и природних ресурса – „ECOFAIR“ - од 3. до 5. октобра 2018. године

Ове две синергијске сајамске манифестације представљају јединствену логистичку платформу за одговоре на нека од најважнијих питања данашњице – енергије, енергетске ефикасности, животне средине, ризика и ванредних ситуација и заштите на раду. Енергетика 2018. је највећи и најреспектабилнији годишњи регионални скуп компанија, корпорација, предузећа, институција и професионалаца у секторима електричне енергије, угља, нафте и гаса, обновљивих извора енергије, енергетске ефикасности и рударства. Мисија је да потенцира проблематику обновљивих извора енергије, тржишта електричне енергије, инвестиција и технолошких иновација у енергетици (ветропаркови, хидроелектране, мини-хидроелектране), енергетске ефикасности, производње биомасе и биогаза, система за даљинско грејање итд. „ECOFAIR“ 2018. је посвећен системима и механизмима заштите животне средине, са посебним акцентом на „зеленој економији“, индустрији рециклаже, обновљивих извора енергије и управљању отпадом. Обиман стручни пратећи програм ове године наглашава третман улагања у екологију као улагања у здравље, проблематику стратешког планирања и финансирања у заштити животне средине, управљање пројектима у овој области, инвестиционе пројекте и слично.

Велики скуп комуналаца

Годишњи скуп посвећен јавним комуналним предузећима одржан је 28. новембра 2018. године у великој сали Привредне коморе Србије. Тема скупа било је тренутно стање у комуналном сектору, изазови са којима се јавна комунална предузећа суочавају у свакодневном раду и стратегије за побољшање пословног амбијента. Посебна пажња била је посвећена управљању ризицима, о чему је презентацију одржао представник Националног Удружења за управљање ризицима. Присутнима се обратио државни секретар у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, ресорно надлежног за сектор комуналних делатности а у оквиру скупа била је одржана и презентација двадесетогодишњице Пословног Удружења „КОМДЕЛ“. На скуп су позвани и представници пословних удружења, јавних комуналних предузећа и представници локалних самоуправа. Број присутних био је преко стотину.

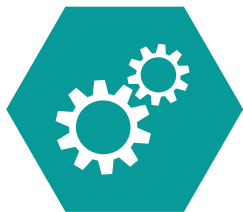
Регионална конференција о паркирању „Паркон јесен 2018“

Регионална конференција о паркирању „Паркон јесен 2018“ у организацији Удружења паркиралишта Србије, одржана је 13. децембра 2018. године у хотелу „Crown plaza“ у Београду. Конференцију је отворио заменик градоначелника Града Београда и том приликом истакао велики допринос паркинг делатности у спровођењу и одржавању комуналног реда. Истичући ЈКП „Паркинг сервис“ Београд као једно од најуспешнијих градских предузећа, заменик градоначелника је најавио низ нових пројекта у области паркирања који ће по угледу на многе светске метрополе допринети ефикаснијем управљању паркинг простором у Београду. Овогодишњим Парконом су доминирале теме везане за имплементацију различитих софтверских решења у паркинг индустрији, представљена је најновија „Smart phone“ апликација за наплату паркирања која се примењује у Београду, разматрана су идејна решења за резервацију уличних паркинг места, представљена употреба сензора и других апликативних решења за навођење на слободна паркинг места и низ других значајних питања. Председник УО Удружења паркиралишта Србије је представио резултате кампање „Аутомобил паркирај, околину сачувај“, коју је Удружење паркиралишта Србије у сарадњи са Министарством заштите животне средине успешно покренуло током 2018. године. Учеснике Конференције је поздравио директор ЈКП Паркинг сервис Београд,

истакавши, између осталог, spremnost ЈКП „Паркинг сервис“ Београд да и даље подстиче регионалну сарадњу и своја искуства везана за развој и унапређење паркинг индустрије размењује са другима. Конференцији је присуствовало више од сто педесет учесника, представника локалних самоуправа, компанија које се баве паркинг делатношћу из земље и региона, као и велики број гостију из иностранства који су били у прилици да у оквиру изложбеног хола представе своје производе и упознају се са нашим иновативним решењима.

Подршка привреди

Програми подршке пословању привреде

Информације о актуелним програмима, потребна документација и услови за учешће у програмима подршке привреди могу се преузети на интернет странама:

[Развојне агенције Србије \(РАС\)](#)

[Фонда за развој](#)

[Министарства привреде](#)

[Агенције за осигурање и финансирање извоза](#)

[Национална служба за запошљавање](#)

Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа

Привредна комора Србије је члан [Европске мреже предузетништва](#) и координатор Конзорцијума ЕЕН мреже у Србији. Услуге ЕЕН мреже су преваходно намењене малим и средњим предузећима као сервис када је у питању интернационализација пословања. Европска мрежа предузетништва има за циљ да предузећа лакше и брже пронађу партнере у иностранству кроз бесплатне услуге претраге [Базе пословне сарадње](#) и учешћа на међународним [пословним сусретима](#) и [пословним мисијама](#).

ЕЕН вести

ЕЕН мрежа кључни инструмент унапређења конкурентности малих и средњих предузећа у Европи

Европска мрежа предузетништва (ЕЕН) је кључни инструмент стратегије ЕУ за подизање конкурентности малих и средњих предузећа у Европи. Циљ ЕЕН је отварање врата и пружање могућности малим и средњим предузећима за учешће у пословним сусретима и мисијама, помоћ приликом трансфера технологија у области заштите интелектуалне својине, развоја истраживачких пројеката, подршка у тумачењу и примени прописа, до могућности коришћења програма и фондова ЕУ. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Доношење програма економских реформи у дијалогу са привредом

Привредна комора Србије и Министарство финансија су у децембру 2018. године организовали презентацију Програма економских реформи и прелиминарне листе структурних реформи 2019-2021. које ће допринети даљем унапређењу привредног амбијента и стварању повољнијих услова за лакше, боље, ефикасније, транспарентније и, уз мање трошкове, конкурентније пословање домаћих компанија. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Више новца за привреднике Западног Балкана

Коморски инвестициони форум западнобалканске шесторке је у децембру 2018. године у Луксембургу примљен у Саветодавну групу Платформе Фонда за развој предузећа и иновација (ПАГ ЕДИФ), а привреду Западног Балкана у Управном одбору овог европског фонда представља Марко Чадеж, председник Привредне коморе Србије и председник Управног одбора КИФ. Коморе региона ће тако бити на извору информација о могућностима финансирања привреде из овог фонда. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

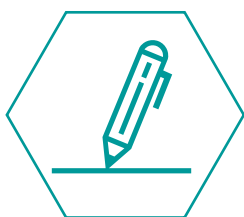
Поглавље 27 - Специфични планови имплементације директива у сектору отпада

У организацији Министарства заштите животне средине и Привредне коморе Србије, у оквиру пројекта „Даља имплементација Стратегије за апроксимацију у области животне средине – ЕАС“, који финансира Европска унија, одржан је информативни скуп "Поглавље 27: Статус преговарачке позиције и Специфични планови имплементације директива у сектору отпада".

Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

За додатне информације контактирајте **Центар за ЕУ интеграције ПКС** путем телефона **011 / 33 00 928** или нам пишите на имејл: eu@pks.rs.

Едукација

Центар за едукацију и стручно образовање (ЦЕСО) Привредне коморе Србије привредницима омогућава савремену и континуирану пословну едукацију. Унапређење постојећих и стицање нових знања, вештина и компетенција, као и непрекидан лични и професионални развој, део су мисије ЦЕСО у афирмисању концепта целоживотног учења. Програми семинара и едукација се могу преузети на следећем линку: [ПКС едукација*](#).

* Линк: www.pks/edukacija.

Методолошке напомене

Комуналне делатности, према КД(2010), обухватају области делатности: Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде, Уклањање отпадних вода, Сакупљање, третман и одлагање отпада; поновно искоришћавање отпадних материја, Санација, рекултивација и друге услуге у области управљања отпадом, Услуге одржавања објеката и околине.

Приказивање података по делатностима врши се у складу са Уредбом о класификацији делатности („Службени гласник РС“, број 54/10).

Републички завод за статистику почев од 2018. године просечне зараде рачуна на основу података из евиденције Пореске управе. Истраживање о зарадама заснива се на подацима из обрасца Пореске пријаве за порез по одбитку (образац ППП-ПД). Просечне зараде израчунавају се на основу износа обрачунатих зарада за извештајни месец и броја запослених који је изражен еквивалентом пуног радног времена (full-time equivalent – FTE). Обухваћене су све категорије запослених за које су послодавци, тј. пословни субјекти, Пореској управи доставили електронски попуњен образац пореске пријаве ППП-ПД са обрачунатим зарадама. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Под појмом запослени подразумевају се лица која имају формално правни уговор о запослењу, односно заснован радни однос са послодавцем, на одређено или неодређено време; лица која раде ван радног односа, на основу уговора о делу или на основу уговора о обављању привремених и повремених послова; лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи; као и лица која обављају пољопривредне делатности, а налазе се у евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања. Истраживање о регистрованој запослености заснива се на комбиновању података Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) и Статистичког пословног регистра (СПР). Подаци о обвезницима плаћања доприноса обавезног социјалног осигурања и осигураницима, по основу рада, добијају се од ЦРОСО. Подаци о пословним субјектима и њиховим основним обележјима добијају се од СПР. Дистрибуција запослених по делатностима, у оквиру пословног субјекта, врши се према структурама које су формиране на основу података о локалним јединицама.

Неке вредности, приказане у билтену, заокружене су на милионе или милијарде, са једним децималним местом, стога укупне вредности (сумари) се не слажу увек са збиром појединачних података, с обзиром на то да су коришћени незаокружени бројеви (што даје прецизније податке).

Коришћене скраћенице

БДП – Бруто домаћи производ, БДВ – Бруто додата вредност, СДИ – Стране директне инвестиције, КД (2010) – Класификација делатности, СМТК – Стандардна међународна трговинска класификација, ПДВ – Порез на додату вредност, Ø – Просек периода, АРС – Анкета о радној снази, ЕУ (28) – Европска унија коју чини 28 држава чланица, ЦЕФТА – Централноевропски споразум о слободној трговини, ЗНД – Заједница независних држава, RSD – Српски динар, EUR – Евро, USD – Амерички долар

Извори података: Републички завод за статистику (РЗС), Народна банка Србије (НБС), Агенција за привредне регистре (АПР), Привредна комора Србије (ПКС), Управа царина (УЦ), Министарство финансија (МФ), Пореска управа (ПУ), Завод за статистику Европске уније (Eurostat), Чикашка продуктна берза (СМЕ), Bloomberg L.P, Међународни трговински центар (ICT TradeMap), Европска централна банка (ЕЦБ), Међународни монетарни фонд (ММФ).

Девизни курсеви: Сви прерачуни у билтену су извршени према следећим просечним средњим курсевима Народне банке Србије:

Период:	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
EUR/RSD	113,1277	113,1369	117,3060	120,7328	123,1179	121,3367	118,2716
USD/RSD	88,1169	85,1730	88,5408	108,8543	111,2903	107,4987	100,2784

Извор: НБС.

Одрицање од одговорности: Подаци су подложни изменама у складу са променама званичних извора података. Информације у овом извештају су дате у сврху општег информисања и не могу бити замена за економски савет, нити се њиховим објављивањем ствара било каква обавеза за Привредну комору Србије. Умножавање и дистрибуирање билтена и делова дозвољено је уколико се наведе извор и копија достави Привредној комори Србије на: analitika@pks.rs.

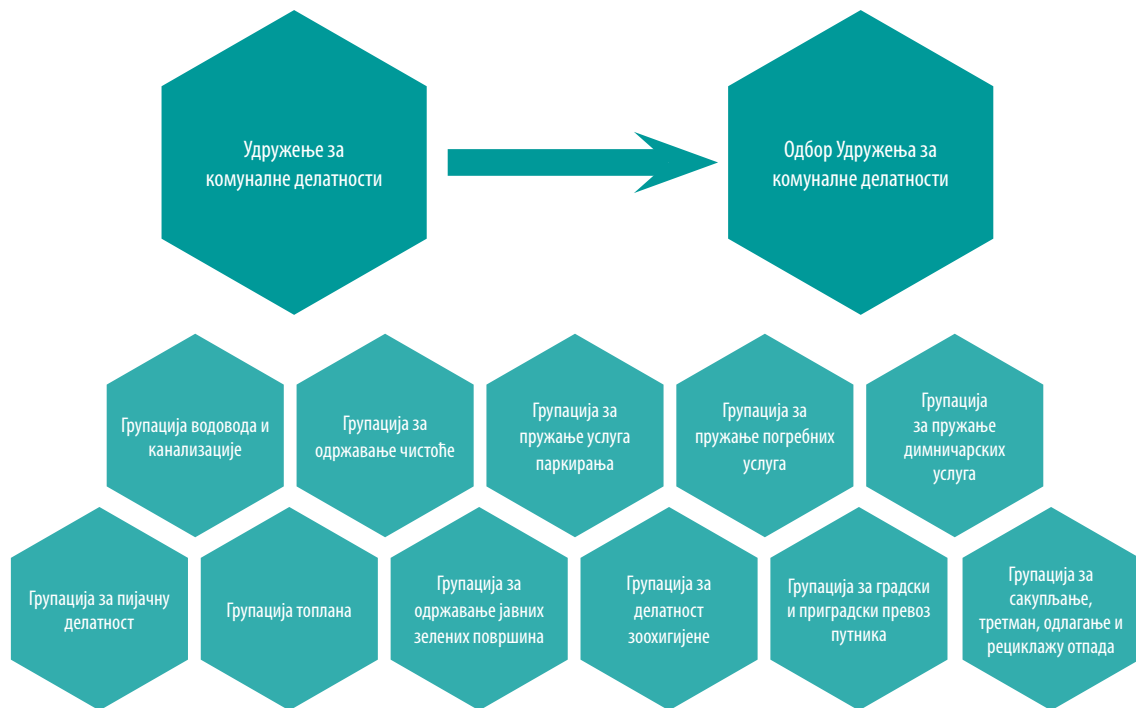
Удружење за комуналне делатности

Удружење за комуналне делатности:

- заступа и штити интересе чланова на националном нивоу
- активно учествује у предлагању нових законских решења, измени и допуни постојећих законских решења и анализи ефеката примене закона у пракси
- ради на усаглашавању са законодавством ЕУ и учествује у преношењу директива, техничких прописа и стандарда ЕУ у одговарајуће националне прописе
- јача партнерство и сарадњу са институцијама ЕУ, финансијским институцијама у земљи и иностранству, фондовима, међународним економским организацијама
- има сталну комуникацију са предузећима и прати њихов рад кроз: одржавање седница Одбора и Групација, помагање у тумачењу постојеће законске регулативе, информисање чланица на месечном нивоу путем публикације „Електронске новине“, праћење кретања цена комуналних услуга и зарада на републичком нивоу
- организује едукације, обуке и стручна усавршавања на предлог својих чланица
- повезује факултете, научне институције и институте са привредом, у циљу трансфера знања и технологија
- учествује у организацији сајмова у земљи, стручних скупова и конференција
- истражује и анкетира чланице о заинтересованости учествовања на међународним сајмовима и форумима у иностранству,
- у реализацији свих активности, уско сарађује са регионалним привредним коморама

Шта можемо да учинимо за вас?

- Да вас информишемо о актуелностима на месечном нивоу, путем публикације „Електронске новине“
- Да вам пружимо информације о међународним активностима
- Да вас информишемо о стручним скуповима и сајамским манифестацијама у земљи и иностранству
- Да вам омогућимо контакт са нашим чланицама

Контакт

Привредна комора Србије
Ресавска 13-15
11000 Београд

T: 0800 808 809

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora

Удружење за комуналне
делатности
Далибор Јокнић, секретар

T: (+381 11)33 00 973
(+381 11)32 30 949

E: kom@pks.rs
usluge@pks.rs

ПКС УСЛУГЕ

(usluge.pks.rs)

ДИГИТАЛНЕ „е-УСЛУГЕ ПКС“ уштедите време - електронске услуге Привредне коморе Србије	ТИР И АТА КАРНЕТИ ваш пасош за робу – уштедите време и новац	БЕСПЛАТНЕ УСЛУГЕ вама на услузи потпуно бесплатно
ПРИВРЕДНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ управљајте вашим бизнисом уз помоћ правих информација и спремно одговорите на нове изазове	МЕЂУНАРОДНО ПОСЛОВАЊЕ / ИНОТРЖИШТА проширите свој бизнис на међународно тржиште и повежите се са пословним партнерима у земљи и иностранству	ЕДУКАЦИЈА семинари и обуке за вас – слушамо ваше потребе
ЗАПОЧНИТЕ БИЗНИС информишите се брзо и једноставно, решите недоумице, покрените ваш бизнис и управљајте растом	РЕШАВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ СПОРОВА решите привредни спор без одласка на Суд	ДРУГЕ УСЛУГЕ ПКС публикације, оглашавање у издањима ПКС, резервација сала и остале услуге ПКС

ПКС еБилтени се објављују тромесечно и дистрибуирају свим чланицама ПКС, у складу са организацијом рада стручних служби Привредне коморе Србије. Оглашавање у ПКС еБилтенима и достављање материјала уз податке о фирми (назив предузећа, адреса, контакт телефон и ПИБ) могуће је путем имејлова: analitika@pks.rs или bis@pks.rs, као и позивом на број **0800 808 809**. Понуда за оглашавање у ПКС еБилтену ће вам бити достављена мејлом. Више информација на страни: www.pks.rs/oglasavanjePKSeBilten.